

Stipendierapport

Från Nils Resare

Den 11-24 oktober 2011 genomförde jag en studieresa till Kongo Kinshasa. Resan finansierades till stor del med det Sida-stipendium som Hiertanämnden gav mig den 9 februari 2011.

Den första delen av resan tillbringade jag i delstaten Oriental där jag studerade gruvnäringen och ett svenskt företag, med inriktning på guld, som har etablerat sig i området.

Det så kallade KiloMoto-området, där Kongos viktigaste guldfyndigheter finns, är inne i en omvälvande process. Den hantverksmässiga guldframställningen, som engagerar 100000-tals personer, håller på att utmanas av stora kapitalstarka västerländska företag. De västerländska företagen hindrar ofta de lokala guldgrävarna från att arbeta i de områden där guldfynden är som störst. Det skapar spänningar och fattigdom i området.

Samtidigt finns det väsentliga inslag av maffialiknande strukturer, kopplade till de gamla rebellstyrkorna, som fortfarande är här ett stort inflytande över guldhanteringen. Mina studier i Oriental handlade till stor del om hur de västerländska företagen förhåller sig till dessa informella strukturer.

Den andra delen av resan tillbringade jag i Kinshasa där jag bland annat gjorde intervjuer med experter och företrädare för landets gruvsektor. Dessutom passade jag på att göra en del studier av valrörelsen och förberedelserna inför presidentvalet som pågick under mitt besök.

Resan kommer att resultera i en rad publiceringar i svenska och utländska tidskrifter. Till dessa hör tidningen Filter, tidningen OmVärlden, Bistandsaktuellt (Norge), Utveckling (Finland), Perspektiv (Norge) och tidningen Dela Med. Hittills är inga föreläsningar inbokade.

För min personliga del har resan bidragit till att öka min förståelse för de utvecklingsproblem som Kongo står inför. Jag har också fått insikter i hur det internationella samfundet arbetar med utvecklingsfrågorna i landet samt de svårigheter de står inför. Jag är övertygad om att de kommande publiceringarna även kommer att öka allmänhetens förståelse för dessa problem.

Jag är sedan lång tid väl insatt i utvecklingsfrågor och har arbetat i en hel rad utvecklingsländer. Kongo har jag dock inte tidigare kunnat besöka på grund av det höga kostnadsläget och säkerhetsproblemen. Tack vare stipendiet blev detta nu möjligt vilket jag är mycket tacksam för.

För att hålla nere kostnaderna genomförde jag resan i samarbete med biståndsorganisationen Diakonia, organisationen Swedwatch och en forskare från Göteborgs universitet. Tack vare Diakonia fick jag tillgång till bra försäkring, satelittelefon och ett bra kontaktnät i landet.

Diakonia kunde också ordna vissa rabatter på flygresorna vilket förklarar varför fakturan kommer från dem. De totala resekostnaderna blev högre än stipendiesumman varför jag bara redovisar ett par poster.

Sammanställning av kostnader:

Flygbiljetter, visum, biltransporter, tolk i Oriental mm (enligt specifikation från Diakonia): 26907 kr

Hotell Kampala: 701 kr (97 dollar)

Hotell Entebbe: 875 kr (121 dollar)

Transport Kinshasa 1591 kr (220 dollar)